

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrivm Miracvlorvm Et Historiarvm Memorabilivm Lib. XII

Caesarius <Heisterbacensis>

Antverpiae, 1605

De tentationibus monachi, qui resistendo coronam meruit imperialem,
cap. 96

urn:nbn:de:hbz:466:1-13177

2. Cor. 12.

Lib. 3.

ctus, contra dæmonem clamavit, dicens: Diabole cōfessor meus præcipit tibi, vt cesses me tentare. Mira virtus confessionis, ad hanc vocem diabolus, spiritus videlicet fornicationis, confusus fuit, & tentatio a iuvene cessavit. APOLLONIVS: Vnde habes, quòd tentatio talis fit a diabolo? CÆSARIVS: Apostolus stimulum carnis appellat angelum satanæ, eo quòd ipsum excitet & inflammet. APOLLONIVS: Vt audio, cōfessio contra carnis tentamenta multū est necessaria. CÆSARIVS: De hoc satis in præcedentibus dictum est in distinctione ipsius cōfessionis: In confessione enim peccati fomes debilitatur, tentatio cessat, vel temperatur, grātia augmentatur, confitens consilijs animatur, diabolus confunditur & enaruatur. Cū alio quodam tempore supradictus monachus durè satis eadem tentatione vexaretur, supradictis verbis ex consilio sui sacerdotis etiam hoc adiecit; Quid me vexas ò diabole? Non poteris me plus tentare, quā te permiserit Dominus meus, ipse est & Dominus tuus. Qui statim leuius sensit, quia spiritus ille superbus pondus verbi, suam elationem deprimentis, portare non potuit.

CAPVT XCVI.

Iob 41.

Alter quidam monachus, isto, de quo iam dictū est, ætate maturior, & in obseruantia religionis feruentior, a spiritu luxuriæ multifariè multique modis & duris impugnabatur. Tempore quodā, cū esset in oratorio, & dictis matutinis in angulo claustrī stans veniam peteret cū angelica salutatione, diabolus post tergum eius veniēs, sagittam ignitam post eum direxit, ita vt illum monachus videret iuxta oculos suos volitare, fulgurare, & ex repercussione parietis scintillare: quem cū sic terrere nō posset, neque fugare a loco orationis, tantum circa illum strepitum excitauit, vt superficies totius pauimenti, in quo stabat, coturnis monachorum discurrētium atteri videretur: qui cū de tali fantasmate nihil curaret, & cōpletis orationibus abiret, quasi multitudinem Maurorum post se venientium vidit. Alio tempore spiritus fornicationis

fornicationis, cuius halitus prunas ardere facit, corpus eius igne libidinis intolerabiliter succendit: cuius importunitatem venerabilis vir ille cōsiderans, in hęc verba alta voce prorupit: Quid me tā crudeliter crucias ō diabole? non enim amplius facere poteris, quā à Deo permissus fueris, Dominus meus, ipse est & Dominus tuus. Doctrina est prædicti confessoris. Ad quā vocem tali ordine ab eo tentator discessit; verbis quidem prolatis, mox cœpit in vertice eius quasi aliquid motabile serpere, & paulatim per vtrasque aures, vſque ad collum descendere cū sudore: deinde per scapulas & latera, per coxas & crura sensim se trahēs, per talos exiuit. Et, sicut mihi confessus est idem monachus, ita spiritus ille, vt iam dictum est, gradatim descendit, vt sentiretur in vno loco, & non in alio, qui mox vt per pedes exiens fugit, ignis ab eo excitatus reſtuit, & tentatio omnis cessauit. APOLLONIVS: Miror si aliquam occasionem præbuerit spiritui fornicationis sic terribiliter ipsum cruciantis. CAESARIVS: Sicut ab eius ore audiui, die quadam cū visitaret cum Abbate in quodam clauſtro sanctorumimonialium, matrona quædam eiusdem congregationis, quam ante conuersionem bene nouerat, brachium suum super collum eius posuit, oculos in eum defigens, quod cū considerasset plusquam oportet, tunc quidem nihil ex hoc tentationis sensit, sed postea, quando diabolus illam oculorum defixionem menti eius reduxit, ita tentatus est ab illa hora, & postea per annos aliquot, vt eum viuere tæderet: quanto enim quis perfectior est, tanto plus sensus suos restringere debet, tactum maxime & visum. Tactum quia sicut in vitis Parrum legitur, corpus mulierum ignis est: Visum, quia mors ingreditur per fenestram oculorum. Quatum autem monachus iste in tentationibus meruerit, sequens sermo declarabit. Cū esset Prior in clauſtro supra dictus Hermanus, nunc Abbas loci S. Mariæ, iam dictus monachus nocte quadam tentabatur grauissime, & fuit eadem tentatio non tantum valida, sed & periculosa, & sicut ex eius relatione cognoui, talis erat status eiusdē

Qs
tenta-

tentationis, vt tam breui morula, qua quis manum
 posset vertere, ei satisfecisset, si voluntas peccati affui-
 set: puto tamen quod fuerit de incentiuo carnis. Im-
 pugnabatur fortiter, restitit viriliter, vicit feliciter.
 In eadem hebdomada venit ad eum Conuersus qui-
 dam simplex de grangia, dicens se velle ei loqui secre-
 tius, & cum dedisset ei copiam, ait: Domine in hac
 septimana visum est mihi in somnis, quomodo co-
 ram me staret columna fortis, & ferrum infixume-
 rat eidem columnæ, pendebatque in clauo illo ferreo
 corona pulcherrima, quasi corona Imperatoris, &
 affuit quidam pulcherrimus dominus, qui ambabus
 manibus tollens de clauo coronam, ponensque illam
 in manibus meis, sic dixit: Accipe coronam istam, &
 defer eam illi monacho, designans eum ex nomine,
 quia hac nocte meruit eam. Mox Prior, qui tentatio-
 nem monachi noverat, visum intellexit, & interpreta-
 tus est columnam fortem, monachum fuisse in teta-
 tione sua insuperabilem: clauum, qui etiã de chaly-
 be videbatur fuisse, duram, quam patiebatur, tenta-
 tionem: coronam, de labore mercedem: Qui vicerit, in-
 quit Dominus, faciam illum columnam in templo
 Dei mei. Quod corona appensa sit columnæ, id est, quod
 merces debeat victoria, testis est Apostolus, qui ait:
 Bonum certamen certavi, cursum consummaui, fidem
 seruaui: in reliquo, reposita est mihi corona iustitiæ.
 APOLLONIVS: De quo certamine loquitur hic aposto-
 lus? CÆSARIVS: De eo quod fit contra hostem tripli-
 cem, carnem scilicet, mundum, & diabolum. Tantum
 Deo placet, fidelem, propter conseruationem inno-
 centiæ, pacis tempore semper dimicare cum vitijs &
 concupiscentiis, quantum illi placet, si tempore persecu-
 tionis semel exponat corpus gladijs atque tormentis.
 Vnde ecclesia psallit: Plus currit in certamine confes-
 sor iste sustinens, quam martyr ictum sufferens, mu-
 crone fundens sanguinem. APOLLONIVS: Mirari non desi-
 no, quod Deus, qui est summa mundicia, viros religio-
 sos, sanctos atque perfectos, tam immundis tetationi-
 bus, & quandoque diu, vexari permittit. CÆSAR. Hoc
 fieri

Apos. 3.

2. Tim. 4

fieri creditur ex dispensatione diuinæ pietatis duabus de causis, videlicet ad custodiam humilitatis, & vt habeant materiã exercendæ virtutis. Quis in mundo maior Apostolo? Ipse est qui dicit: Ne magnitudo reuelationum extollat me, datus est mihi stimulus carnis meæ, angelus satanæ, qui me colaphizet, propter quod, & cætera. Sicut dicit scriptura: Relictæ sunt reliquiæ immundarum gentium in terra promissionis, vt experiretur in eis Israël. Nam cùm Domino placuerit, vna hora tentationes iu nobis fortissimas cõpescit.

2. Cor. 12

Iosua. 2.

CAPVT XCVII.

IN Claraualle sacerdos quidam religiosus est, si tamen adhuc viuit, genere nobilis, sed virtutibus nobilior, nomine Bernardus. Iste tempore quodam à satana per stimulum carnis ita est vexarus, ita turbatus, vt iam proponeret tentationi omnino cedere, atque post plurimos sudores ad seculum redire. Confessus fuerat passionem eadem semel, secundò, & multoties, sed non cessauit. Tandem, quasi victus, accessit ad Priorem, petens sibi cappam dari, dicens se velle redire ad seculum, eo quòd non posset carere muliere. Multis precibus vix Prior obtinuit, vt expectaret illa nocte. Expectauit: & Dominus, qui saluat sperantes in se, consolatus est eum nocte illa in somnis, sicut & beatos illos magos, quibus præcepit, ne redirent ad Herodem. Vix tenuiter obdormierat, & ecce conspexit eminus virum horribilem, in effigie carnificis ad se properantem, & cultellum longum in manu tenentem, sequebaturque eum canis magnus & niger: quo viso cõtremuit; nec mirũ. Ille verò multũ impetuose arreptis eius genitalibus abscidit, canique proiecit, quæ mox ille deuorauit. Euigilãs autẽ ex horrore visionis, putabat se fuisse eunuchizatũ: quod reuera ita erat, etsi non vt visio ostendit cultro materiali, gratia tamẽ spiritali. Manẽ veniens ad Priorẽ, dicebat se liberatũ à tẽtatione, visionẽ illi per ordinem exponens. Et glorificauit Prior Dominum, qui tam mirabiliter & tam celeriter liberauit

seruum